

Jernbane-
direktoratet

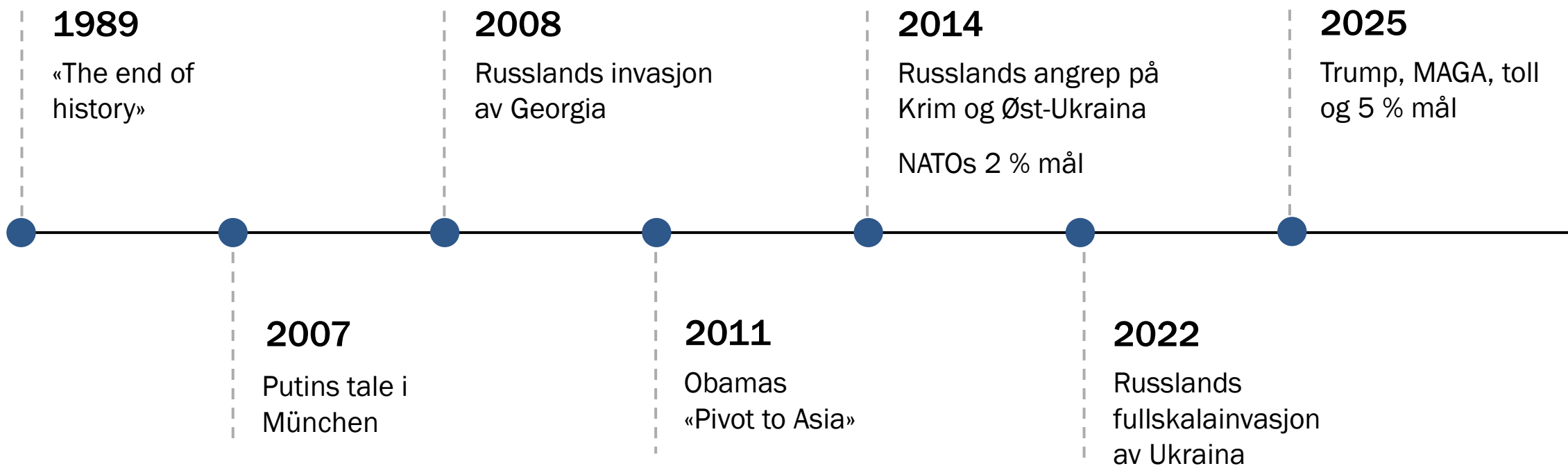
Jernbanens rolle i nasjonal beredskap

Jan Frederik Geiner

Avdelingsdirektør

Den sikkerhetspolitiske utviklingen i Europa

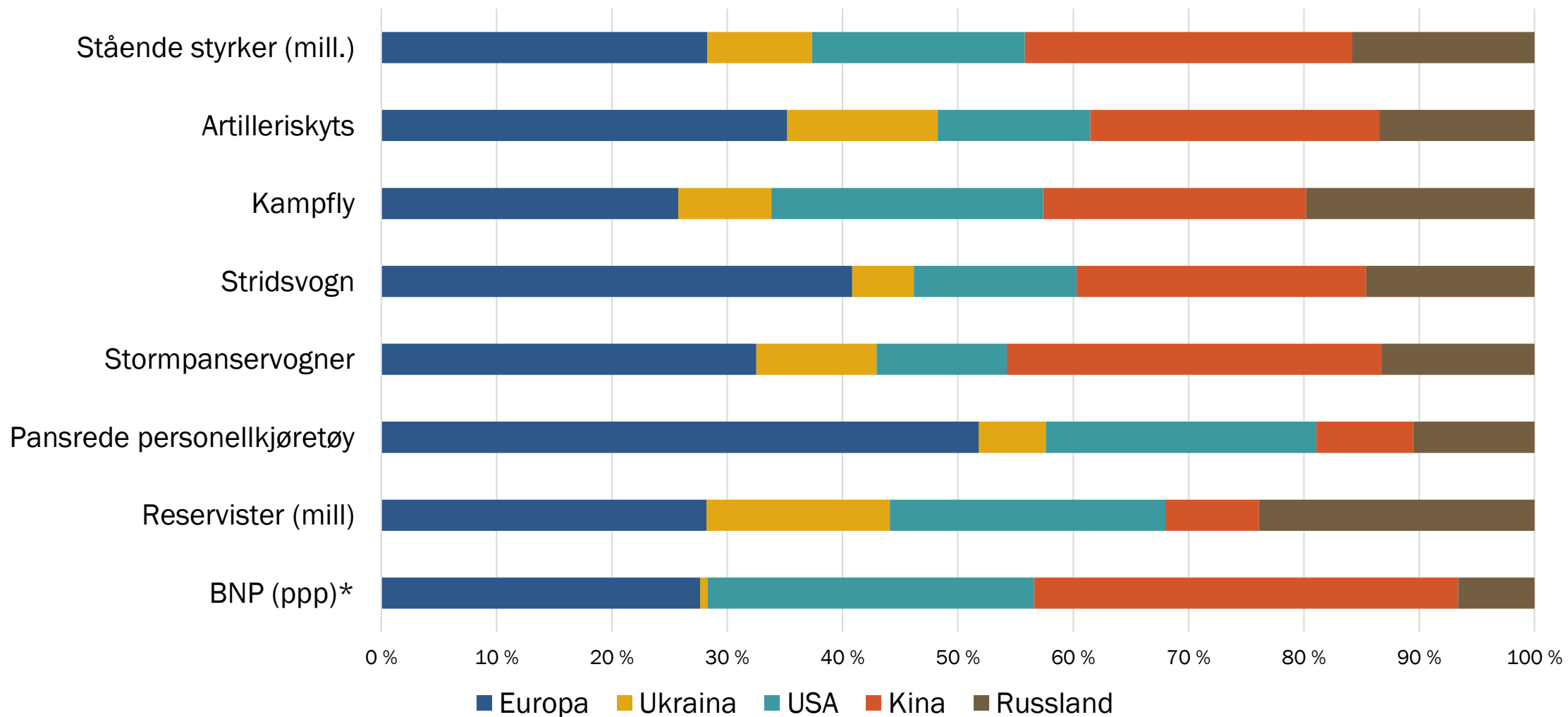

Hva er endringene fra Trump I til Trump II

Interim National Defense Strategy guidance – Pete Hegseth (Secretary of defense)

- *“The United States will assume risk in Europe and other parts of the world.”*
- *“The United States will pressure all allies to spend more on defense to take on the bulk of deterrence against threats from Russia, North Korea, and Iran.”*
- *“Our NATO allies should be able to deter or defeat Russian aggression, even if U.S. forces are not available or withheld for future operations in other theaters.”*

Europa har mye militært materiell, men...

...har også kritiske mangler

3,5 %

Strategisk kommando og kontroll
Strategisk ildstøtte

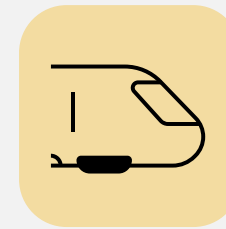

1,5 %

Strategisk logistikk

Hvor stort er «problemet»?

~ 1100 kjøretøy

74 kolonner
à 1200 m

56 tog à
350 m

~ 4000 TEU ved deployering

2000 turer

75 tog

Behov? 10 brigader?

Jernbanen, en enestående kapasitet

- Enorm kapasitet sammenlignet med veitransport
 - Et godstog erstatter 30 - 50 TT-er
 - «Ingen» vektbegrensninger
 - «Ingen» avstandsbegrensninger
 - Frigjør militære mannskaper under transport
- Frigjør veikapasitet til annen viktig trafikk
- Sikkert
 - For øvrig trafikk
 - For øvrig bebyggelse (farlig gods)
- Energieffektivt/sikkert
 - Krever 1/5 av energien til en diesellastebil
 - mulighet for hybrid fremdrift
- Svært kosteffektivt

Hva er status?

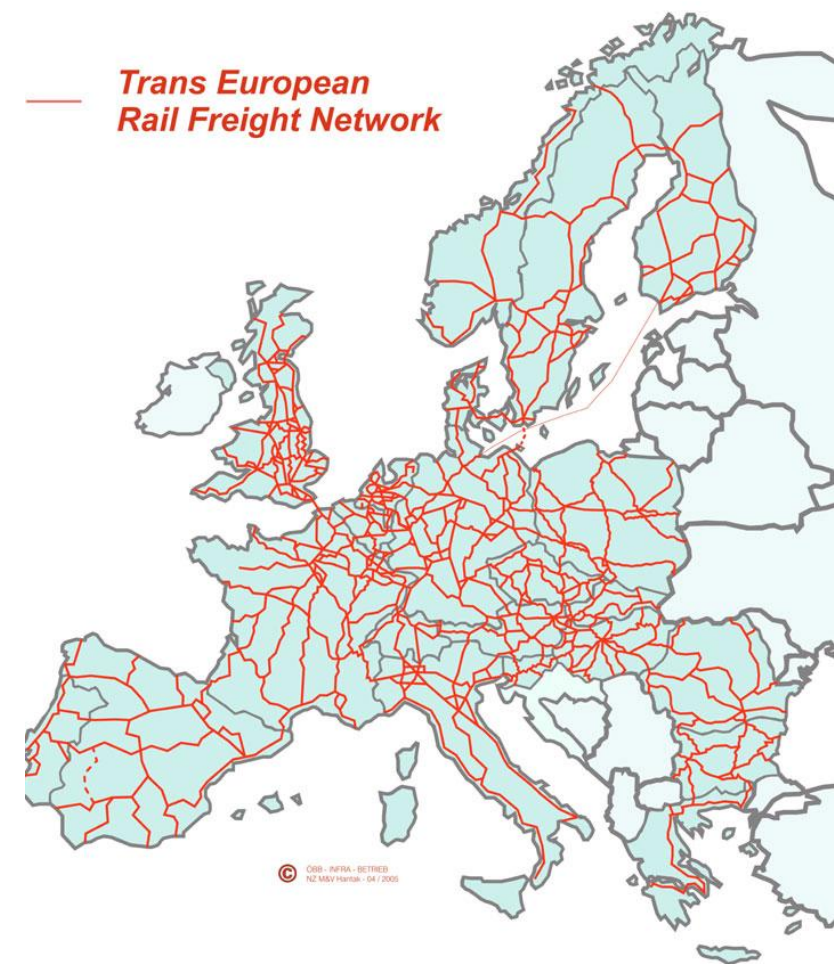
Jernbanens rolle i nasjonal beredskap

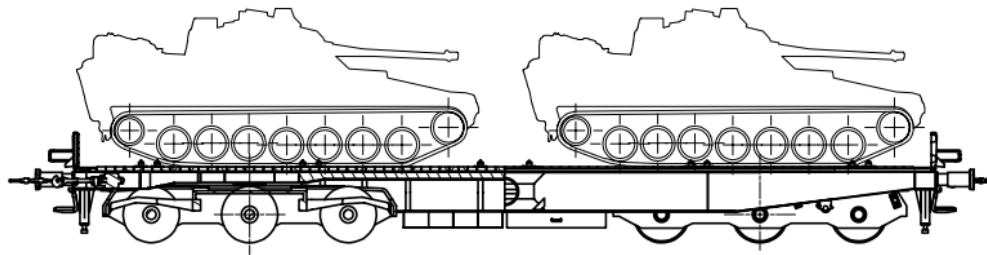
Dokument nr: 2024/2310-1
Dato 6.12.24

Jernbanen er meget godt egnet for strategisk logistikk

- Tung last over lange avstander
- (Kost) effektivt
- Sikkert
- Nord-sør og øst-vest
- Frigjør veikapasitet

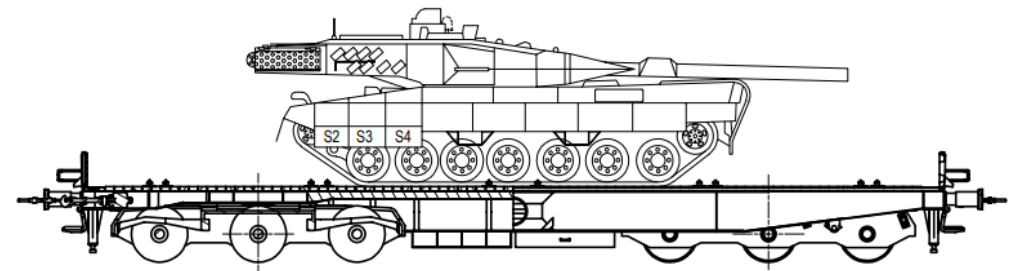

2 x CV90

Side view

Leopard 2A7

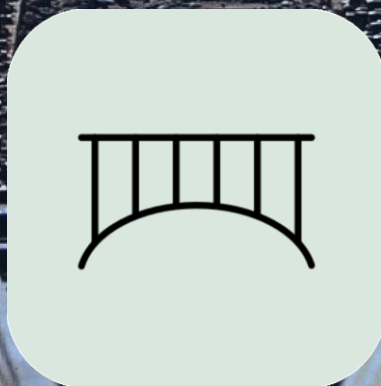

Side view

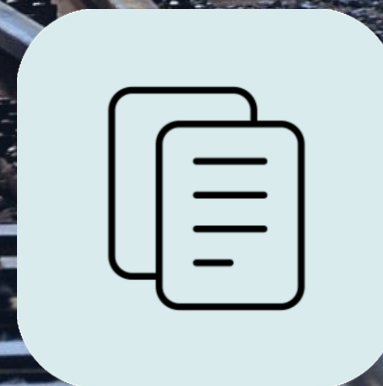
Utfordringer

Organisatorisk

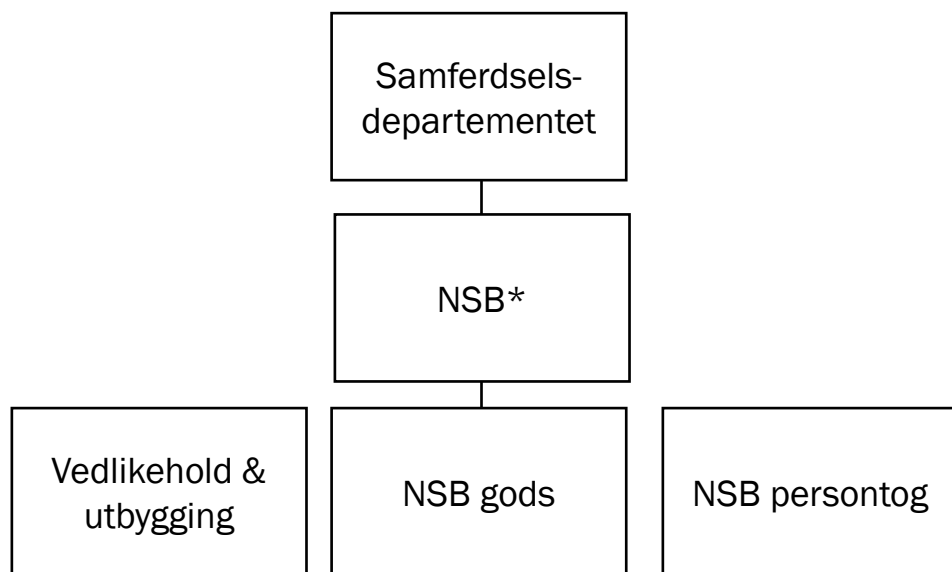
Infrastruktur

Militære tilpasninger

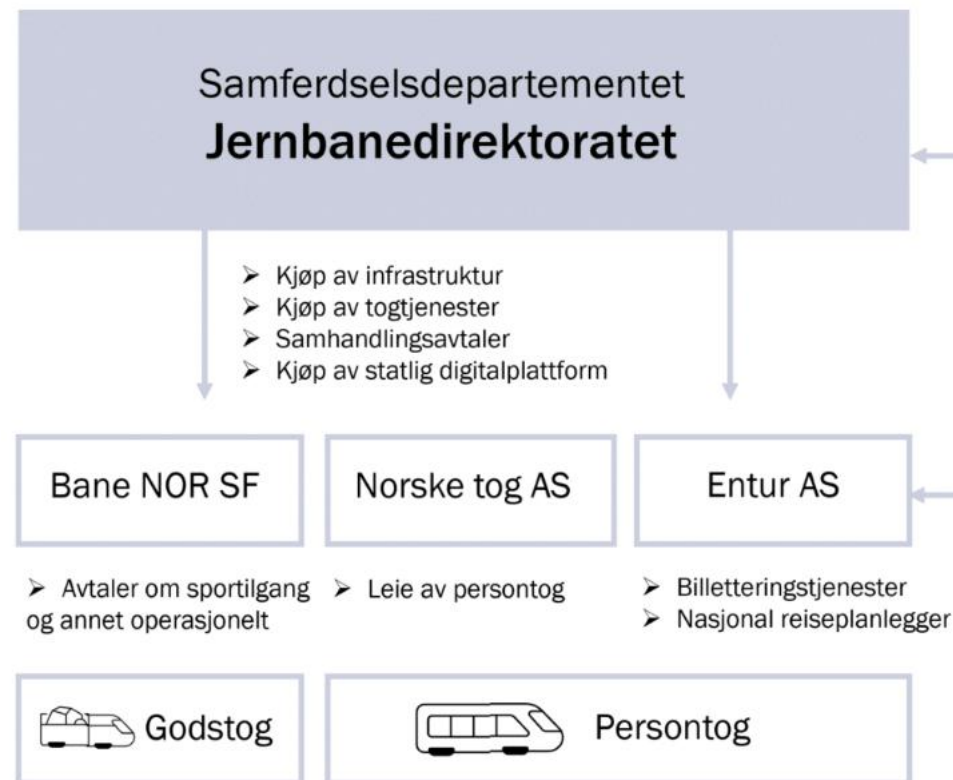
Organisatorisk

Den kalde krigen

* Forenklet fremstilling

Dagens

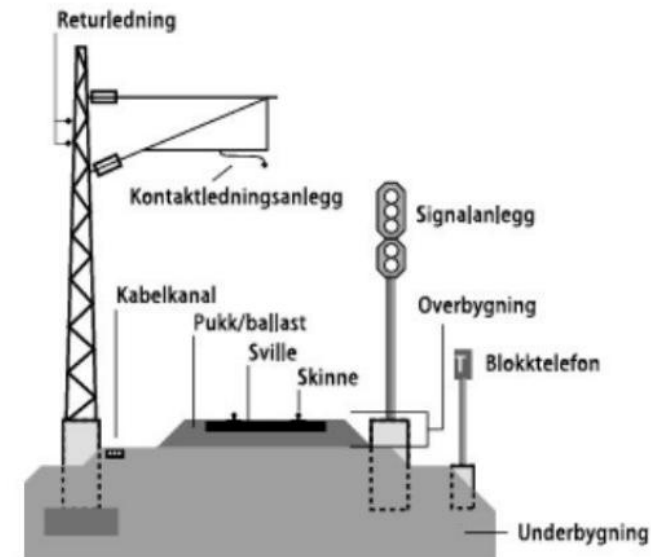
Infrastruktur

Vedlikehold

- Ikke klimatilpasset underbygging og drenering
- Mange og gamle broer
- Gammelt og utslitt signalsystem
- Togrado basert på 2G

Kapasitet

- 94% enkeltspor – få omkjøringsmuligheter
- Økende etterspørsel – tett ruteplan
- Grensekryssende "balanse" er krevende

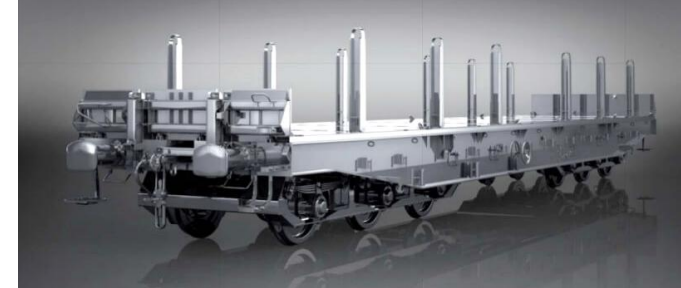
Militær tilpasning

- I stor grad utviklet
 - Tunglastevogner
 - Ramper
 - "Militære" sidespor
- Rigide regler
 - Blandet trafikk
 - Grensekryssing
- Kommersielle aktører (med røde tall)
 - Robusthet - reservedelslager
 - Mobilisering av personellet
- Liten synlig "nytte" i fredstid

Hva skjer på kort sikt?

- Kontrakt tunglastevogner (NO+SV)
- Faste og mobile ramper
- Felles øvelser
- Løsnet opp i byråkrati
- Satsing på drift, fornyelse og vedlikehold
- Tverrsektorielt samarbeidsforum for forsvarsinfrastruktur
- Nordisk samarbeid på alle nivå – politisk -> infrastrukturereiere (NTPC)
- Betydelig engasjement i en rekke fora!

Deltagerne i beredskapsøvelsen.

Endringer i TSI LOC&PAS

Endringene gjør det mulig å transportere personell i godstog, gjerne militært personell.

EU-kommisjonen vedtok 4. april endringene i TSI LOC&PAS, (EU) 1302/2014. Bakgrunnen er et behov for å oppdatere regelverket for militære forflytninger.

Det innføres en ny kategori kjøretøy med egne spesifikasjoner og krav tilpasset at bruken av kjøretøyene ikke er ment for ordinær passasjertransport. Kategorien er i første rekke myntet på vogner for militært personell som eskorterer utstyr i godstog knyttet til forsvar. Bruksområdene kan være flere, eksempelvis jernbanepersonell og brannmannskaper. Kjøretøy i denne kategorien kan ikke benyttes som passasjervogner for publikum.

Løsninger på mellom og lang sikt

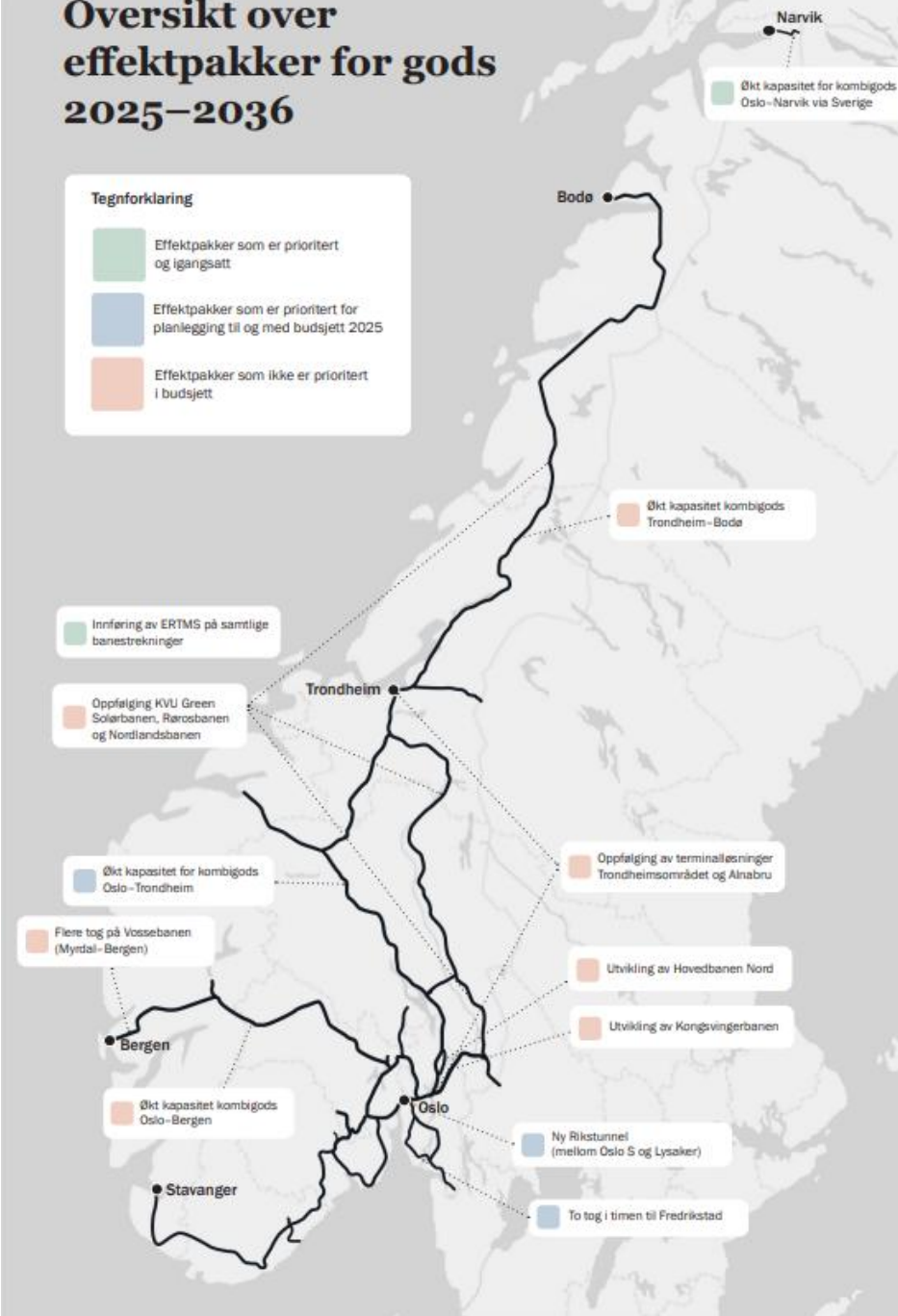
3R

- Øke robusthet - klimatilpasning
- Bedre redundans (NTP-tiltak+)
 - Tilpassede militære tiltak?
- Satse på restitusjonsevne

Modernisere

- Elektrifisering
- Nytt signalsystem
- Nytt togradiosystem

Oversikt over effektpakker for gods 2025–2036

Målbilde: NATO's seven baseline requirements

1. **Ensure continuity of national management systems.**
2. Ensure a robust power supply.
3. Ensuring the ability to handle uncontrolled movement of people.
4. **Ensure robust food and water supply.**
5. **Ensuring the capabilities to handle mass casualties.**
6. Ensuring robust civilian communication systems.
7. **Secure resilient transport systems.**

Oppsummering

Jernbanefamilien

- Rask gjennomføring
- Beredskap inn i planleggingen
- Gods på bane er viktig
- Tren med Forsvaret

Forsvarssektoren

- Jernbanen er en del av løsningen
- Tydelige bestillinger og prioriteringer
- Tren med jernbanen

A wide-angle photograph of a railway station in autumn. A long train of flatcars, each carrying a military vehicle (likely amphibious assault vehicles), stretches into the distance. To the left, a person walks on a paved path. In the background, a town with colorful autumn foliage and a yellow building is visible under a cloudy sky.

Jernbanen er en del av løsningen for et tryggere Europa
Takk for meg!

Foto: Njål Svingheim